

Dosar nr. 3r-347/2022

2-22080416-01-3r-04112022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (jud: E. Balan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

DECIZIE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord”,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” împotriva Consiliului municipal Bălți, terți Primăria municipiului Bălți, Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ-Comunală Bălți” cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,
împotriva încheierii din 21 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” împotriva hotărârii din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central,

c o n s t a t ă:

La 06 iunie 2022 SA „Cet-Nord” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Bălți, terți Primăria municipiului Bălți și ÎM „Gospodăria Locativ Comunală Bălți” cu privire la anularea deciziei/răspunsului nr.p-03-11/1044 din 05 mai 2022, obligarea emiterii actului administrativ - încheierea cu SA „Cet-Nord” a contractului de furnizare a energiei termice pentru locurile de consum, ce aparțin fondului locativ din domeniul public și privat al municipiului Bălți.

Prin hotărârea din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central a fost respinsă acțiunea depusă de SA „Cet-Nord”.

La 26 iulie 2022, SA „Cet-Nord” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 25 iulie 2022, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii (f.d. 135).

Prin încheierea din 21 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost declarat inadmisibil apelul depus de SA „Cet-Nord” împotriva hotărârii din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central, deoarece apelantul nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) Codul administrativ.

La 26 octombrie 2022, SA „Cet-Nord”, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 21 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și soluționarea prin decizie a problemei respective cu primirea spre examinare a cererii de apel depuse la 21 octombrie 2022, ca fiind depusă în termen.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece a dat o apreciere eronată chestiunii declarării inadmisibile a cererii de apel, deoarece la actele cauzei nu au fost anexate careva probe /dovezi care ar confirma că hotărârea motivată a fost recepționată de către SA „Cet-Nord” fiind anexată doar dovada expedierii în adresa părților în litigiu a copiei hotărârii motivate prin intermediul poștei electronice din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor.

A susținut că potrivit notei de serviciu nr. 522-04/1113 din 25 octombrie 2022 a Secției Tehnologii Informaționale din cadrul SA „Cet-Nord” s-a stabilit că la poșta electronică oficială office@cet-nord.md nu au parvenit în perioada zilelor de 19 -20 septembrie 2022 careva notificări la care să fi fost anexată hotărârea motivată a primei instanțe. Mai mult ca atât, ultimele acte procedurale primite de la adresa electronică pgd.mnotify.gov.md fiind datate cu 28 iulie 2022.

A remarcat că potrivit anexelor la nota de serviciu menționată supra, poșta electronică a întreprinderii funcționa în regim normal, fapt confirmat prin recepționarea altor mesaje.

A menționat că server-ul SA „Cet-Nord” nu expediază confirmarea în mod automat, aceasta fiind făcută în mod individual printr-un răspuns la mesaj.

A constatat că sistemul electronic de comunicații al SA „Cet-Nord” funcționează fără defecțiuni, respectiv o lipsă de diligență din partea recurentului la gestionarea poștei sale oficiale nu poate fi imputată, astfel ca deficiențele de comunicare electronică rămânând pe seama primei instanțe care nu a asigurat confirmarea primirii actelor de procedură la caz, ci doar s-a baza pe faptul expedierii hotărârii motivate.

În asemenea circumstanțe, a considerat că termenul pentru depunerea apelului motivat urma să curgă de la data recepționării notificării din 27 septembrie 2022 cu privire la transmiterea dosarului către instanța de apel.

A apreciat că recurentul SA „Cet-Nord” a acționat cu diligență și a depus către Curtea de Apel Bălți la 21 octombrie 2022 apelul motivat, respectiv în termen de 30 de zile din momentul în care a luat act de hotărârea motivată.

Conform art.241 alin.(1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art.242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 21 octombrie 2022, iar la 26 octombrie 2022 SA „Cet-Nord” a depus recurs, solicitând admiterea recursului anularea încheierii instanței de apel cu admiterea spre examinare a apelului depus la 21 octombrie 2022 ca fiind depus în termen.

Astfel, instanța de recurs constată SA „Cet-Nord” a depus recursul cu respectarea termenului prevăzut de art.242 din Codul administrativ.

La 07 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților pentru notificare copia recursului depus de SA „Cet-Nord” împotriva încheierii din 21 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art.191 alin.(5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art.243 alin.(2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de SA „Cet-Nord” cu anularea încheierii din 21 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți din considerentele ce urmează.

Conform art.243 alin.(1) lit.c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Articolul 21 alin.(1) din Codul administrativ stipulează că, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Potrivit art.22 alin.(1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În corespundere cu prevederile art.194 alin.(1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că în prezenta speță obiectul de examinare în ordine de recurs vizează legalitatea încheierii din 21 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de SA „Cet-Nord”, împotriva hotărârii din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central, deoarece motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Conform art.232 alin.(1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Art.113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercițarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termen, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Totodată, conform art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Potrivit art.96 alin.(1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art.97 alin.(1) și (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Reieșind din prevederile art.109 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, un înscris

poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din materialele cauzei rezultă că la 25 iulie 2022 Judecătoria Bălți, sediul central a pronunțat dispozitivul hotărârii în ședință publică, prin care acțiunea depusă de SA „Cet-Nord” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 132, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 26 iulie 2022, SA „Cet-Nord” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d. 135, vol. I).

Prin încheierea din 21 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art.236 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de SA „Cet-Nord” împotriva hotărârii din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central, din motiv că apelantul nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art.232 alin.(2) Codul administrativ.

Pentru a dispune astfel, Curtea de Apel Chișinău a invocat că la 19 septembrie 2022 a fost comunicată apelantului hotărârea motivată a instanței de fond și anume, prin intermediul poștei electronice prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, însă apelantul nu a prezentat motivarea apelului în termenul legal or, data limită pentru prezentarea apelului fiind până la 19 octombrie 2022, inclusiv (f.d. 177).

La 21 octombrie 2022 SA „Cet-Nord” a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central (f.d.186-190, vol. I).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, efectuând controlul judiciar al încheierii din 21 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, apreciază concluzia instanței de apel ca fiind neîntemeiată și emisă în contradicție cu actele cauzei.

Conform art.232 alin.(2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Examinând suportul probatoriu administrat cauzei deduse judecării în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor de fapt cu privire la notificarea părților participante la proces a hotărârii motivate contestată de SA „Cet-Nord”, instanța de recurs reține următoarele.

Materialele cauzei atestă că, la 19 septembrie 2022, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, Judecătoria Bălți, sediul central a expediat copia hotărârii motivate SA „Cet-Nord” la adresa de email office@cet-nord.md.

Sub acest aspect, instanța de recurs notează că la materialele cauzei nu se regăsesc probe, înscrisuri prin care s-ar confirma cu certitudine că Judecătoria Bălți, sediul central a expediat copia hotărârii motivate SA „Cet-Nord” și că ultimul este notificat despre conținutul hotărârii primei instanțe. Or, la materialele cauzei nu se regăsește un act de notificare, care este esențial în cazul din speță.

Mai mult, din răspunsul Agenției de Administrare a Instanțelor Judecată din 01

noiembrie 2022 și a Judecătoriei Bălți, sediul central din 12 noiembrie 2022 rezultă că în perioada august -octombrie sistemul pigd.mnotify.md a avut careva deficiențe la nivel național și anume, deși PIGD statutul expedierilor prin e-mail era „Expediat”, sistemul pgd.mnotify.md nu a expediat participanților documentele selectate pentru expediere, aceste deficiențe au fost înlăturate la data de 08 noiembrie 2022, iar la moment documentele selectate pentru expediere părților la proces sunt expediate și recepționate de către participanți (f.d. 16, 25, vol. II).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, la actele cauzei lipsește avizul de recepție sau oricare alt înscris, care ar confirma cu certitudine faptul notificării copiei hotărârii motivate din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central, SA „Cet-Nord”.

Respectiv, în lumina celor menționate, instanța de apel urma să aprecieze cu o diligență deosebită momentul începutului curgerii termenului de 30 de zile prevăzut la art.232 alin.(2) Cod administrativ pentru depunerea motivării apelului.

Din coroborarea prevederilor legale pre citate cu circumstanțele de fapt constatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării hotărârii motivate a instanței de fond.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție învederează că declararea ca inadmisibilă a cererii de apel depusă de SA „Cet-Nord”, pe motiv că apelanta nu a depus în termenul prevăzut de lege cererea de apel motivată, nu corespunde rigorilor instituite de Codul administrativ, iar încheierea adoptată nu poate fi menținută, ca fiind întemeiată și legală.

Așadar, în circumstanțele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că soluția adoptată de către Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 21 octombrie 2022, nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Conjunctura ipotezelor descrise supra, în coroborare cu normele legale pre citate, denotă netemeinicia concluziei instanței de apel, care, greșit a conchis că SA „Cet-Nord”, nu a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central, în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, iar drept consecință neîntemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de SA „Cet-Nord”.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 21 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți este neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite

recursul depus de SA „Cet-Nord”, a anula încheierea din 21 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, cu remiterea cauzei în instanța de apel.

În conformitate cu prevederile art. 193, 194, 243 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se admite recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord”.

Se anulează încheierea din 21 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” împotriva Consiliului municipal Bălți, terți Primăria municipiului Bălți, Întreprinderea Municipală „Gospodăria Locativ-Comunală Bălți” cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și se remite la rejudecare, la Curtea de Apel Bălți.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru